

Ο ΥΙΟΣ ΤΗΣ ΧΗΡΑΣ

(Ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει).

Α'.

Εἶναι ἐσπέρα παραμονῆς τῆς πρώτης τοῦ ἔτους· τὸ ὥχρον φῶς τοῦ χειμερινοῦ ἡλίου πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐπαύσατο ἐπιχρυσοῦν τὰ χιονόλευκα τοῦ αἰθέρος νέφθα· ἀραιοὶ τινες μόνον ἀστέρες ἐπιστέφουσιν ὡς λαμπεροὶ μαργαρίται τὸ ζοφῶδες μέτωπον τῆς νυκτός.

Ἐν ἐκάστη οἰκίᾳ ἀντηχοῦσι χαρμόσυνα ᾄσματα· ἐκάστη καρδιά πανηγυρίζει· φαιδρὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ νέου ἔτους, τοῦ καινοφανοῦς τούτου τέκνου τοῦ χιονοπώγωνος Κρόνου, ὅπερ οὗτος παρουσιάζει πρὸ τῶν ὁμμάτων τῆς ἀνθρωπότητος, μειδιῶν καὶ ἀκτινοβολοῦν, χρυσοῦν φέρον στέφανον ἐλπίδων καὶ ὀνείρων νέων.

Ἰδοῦ, κτυπᾷ ἡ ὥρα καὶ αἱ καρδίαι πάλλουσιν· ἔτι μικρόν καὶ τὸ λῆγον ἔτος, ὥχρον καὶ γεγηρακός, φέρον ἐπὶ τῶν νώτων ἄλλων μὲν τὰς εὐλογίας ἄλλων δὲ τὰς μυχίας ἀρχάς, καταβυθίζεται σιγηλῶς ἐν τῷ ἀχανεῖ τοῦ παρελθόντος ὠκεανῷ, ἐν τῷ ὠκεανῷ ἐκείνῳ, ὃς οὐδέποτε ἀποδίδωσιν ὅ, τι ἀπαξ κατέπιεν. Ὡ, πόσον καταπληκτικῶς ταχεῖα ἡ πτήσις τοῦ χρόνου! καὶ πῶς οὗτος λεληθότως ἀποφέρει τῆς Ἡθης ἡμῶν τὰ δροσρόρραντα ἄνθεμα ἐπὶ τῶν πετερύγων αὐτοῦ! ἔτι χθὲς ἐτρυφώμεν ἀμέριμνοι ἐκ τῆς ἀγνῆς χαρᾶς τῆς παιδικότητος, ἥς τὸ μοιραῖον τέρμα, ὡς ζοφερόν σημεῖον ἐπὶ τοῦ τότε πρὸ ἡμῶν ἀπλουμένου ἀπερχάντου ὀρίζοντος, τὸ ἀνύποπτον ἡμῶν ὄμμα οὐδόλως διέβλεπε· καὶ ἤδη ἡ ἐποχὴ ἡ εὐδαίμων ἐκείνη παρήλθε, καὶ παρήλθεν ἀνεπιστρεπτεῖ· ἡ ἡδεῖα αὐτῆς μόνον ἀνάμνησις μᾶς φθάνει ἔτι ὡς ἐν σκότει ἀμυδρὰς ἀκτίς μεμαχρυσμένου φάρου. Ὡ χρόνε, ἀελλοπτέρυγε χρόνε! ποῦ λοιπὸν ἀπ᾽ αἰεὶς ἀνυπτάμενος τὰ ἄνθη τοῦ βίου ἡμῶν; μὴ ἄρα μεταφυτεύεις αὐτὰ ἐν τῷ οὐρανῷ, εἰς τοὺς ἀμαρχνάντους λευκῶνας τῆς αἰωνιότητος;

Β'.

Ἐν τῷ μόνῳ δωματίῳ πενιχροῦ οἰκίσκου ὥχρος λύχνος διαχέει ἀσθενές καὶ ὑποτρέμον φῶς· αἱ τελευταῖαι φλόγες τῆς ἐστίας ἄρχονται κατευναζόμεναι ἐν δὲ τῷ ἀμυδρῷ φωτὶ νομίζεις ὅτι μυστηριώδεις εἰκόνες ζοφεραὶ ἢ φαιδραὶ, μέλλουσι νὰ διαγραφῶσι· μετ' οὐ πολὺ. Παρὰ τὴν ἐστίαν κἀθῆται μελανείμων γυνή, ἥς ἡ ὥχρα πλὴν γλυκεῖα φυσιογνωμία ἐκφράζει ψυχικὴν θλιψίν, ἀλλὰ θλιψὶν καρτερικὴν· τὴν θλιψὶν ἐκείνην τὴν αὐλακοῦσαν τὸ μέτωπον καὶ μαρμαίνουσαν τὴν καρδίαν, πλὴν μὴπω δαμάζουσιν τὴν ψυχὴν· καὶ παρ' αὐτὴν ὥραιος δωδεκαῆτης παῖς ἐρείδει τὴν εὐχομον αὐτοῦ κᾶραν ἐπὶ τοῦ μητρικοῦ στήθους τῆς· εἶναι γλυκὺς καὶ χαρίεις ὁ παῖς ἐκεῖνος· ἐν τῷ βλέμματι αὐτοῦ διαλάμπει ζωηρὰ ἀκτίς διανοίας καὶ τὸ μειδιάμα· του φέρει παράδοξον εὐγενείας ἐκφρασιν.

Ὁ υἱὸς ἐλάλει πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ μετὰ τῆς θελξικαρδίου ἐκείνης χάριτος, τῆς κοσμοῦσης καὶ τοὺς ἐλαχίστους τῶν παίδων λόγους, ὅσakis οὔτοι μετ' ἀγγελικῆς ἀφελείας ἀποκαλύπτουσι τὰς ἀγνὰς καὶ ἀσπίλους αὐτῶν ψυχὰς πρὸς τῶν πολλὰ ἰδόντων καὶ παθόντων ἐν τῷ πολοπράκτῳ ταραχῶδει δράματι, ὅπερ ἐπιγράφεται ἀνθρωπίνος βίος.

— Ἰδοῦ, μήτερ, ἦλθε τὸ νέον ἔτος· ἐνθυμεῖσαι ὅποιον δῶρον μοὶ ὑπεσχέθης προχθές; μοὶ ὑπεσχέθης ἓνα ἀσπασμόν· δός μοι λοιπὸν τὸ δῶρόν σου.

Καὶ ἡ μήτηρ μετὰ γλυκυπύκνου μειδιάματος ἐπέθηκεν ἐπὶ τοῦ καθαροῦ τοῦ παιδὸς μετώπου τὸ ποθητὸν φίλημα.

— Μήτερ, εἶναι ἀληθές ὅτι κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους οἱ ὁμηλικές μοι παῖδες λαμβάνουσι πληθὺν δῶρων, ἀθυριμάτων καὶ ὀπωρῶν; τούτων πάντων ἀσυγκρίτως ἡδύτερον ὑπάρχει τὸ δῶρον, ὅπερ ἤδη παρὰ σοῦ ἔλαβον. Ἐνθυμοῦμαι, πέρυσιν εἰς συμμαθητῆς μου, μοὶ ἐδείκνυε περιχαρὴς μικρὸν πολυτελές χρηματοκιβώτιον, ὅπερ εἶχε δωρήσει αὐτῷ ὁ πατήρ του κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους τὸν ἡρώτητα· «τί σοὶ χρησιμεύει τοῦτο; καὶ ἀπεκρίνατο ἀγερώχως: ἵνα τὸ πληρώσω χρημάτων!» ὦ μήτερ, ἐγὼ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω πλῆρες χρηματοκιβώτιον οὐδὲ πολυτιμα ἀθύρματα· μοὶ ἀρέσκει κἀλλιον ὅταν ἔλθῃ τὸ ἔαρ, τὸ γλυκὺ σμαραγδόφυλλον ἔαρ, νὰ πλέκω στεφάνους ἐκ τῶν εὐθαλῶν μύρτων καὶ τῶν μυροπνύων ῥόδων, ἅτινα εὕρισκω ἀνθοῦντα ἀνά πᾶν βῆμά μου ἐντὸς τῶν χλωρῶν λευκῶνων... καὶ τὸ ἄσμα τῆς ἀηδόνος!... Ὡ, τὸ γλυκὺ ἐκεῖνο ἄσμα, ὅπερ ἤκουον πέρυσιν, ἐκεῖ, εἰς τὸ βαθύσκιον δάσος, κατὰ τὸ λυκαυγές, πρὶν ἢ ἡ πρώτη ἡλιακὴ ἀκτίς ἀναρπάξῃ τοὺς ἐπὶ τῶν ἀνθέων ἀδάμαντας τῆς δρόσου, πρὶν ἢ τὰ πρῶτα ἀνθρώπινα βήματα θορυβήσωσι τὴν ὑπνώτουσαν ἔτι ἡχὴ τῆς κοιλάδος. Ὡ, πότε θὰ ἔλθῃ τὸ ἔαρ, νὰ θρέψω πάλιν ῥόδα καὶ οὐρανόχροα μυσώματα, ν' ἀκούσω πάλιν τὴν ἀγνὴν φωνὴν τῆς ἀηδόνος! Ὅποιον θέλητηρον λοιπὸν ἔχει τὸ χρηματοκιβώτιον τοῦ συμμαθητοῦ μου; δὲν λάμπει πλείοτερον τῶν χρυσῶν νομισμάτων, μήτερ, εἶπέ μοι, τὸ διαυγές κύμα τοῦ ῥύακος ὅτε αἱ χρυσαὶ τοῦ φωτός ἀκτίνες· λαμπυρίζουσιν ἐν αὐτῷ;... Ἀλλ' οὐχί! θέλω ν' ἀποκτήσω χρήματα... σήμερον, πρὶν ἢ ἔτι νυκτώσῃ, διῆλθεν ἐνταῦθεν ὥχρον ῥακένδυτον ὄρφανόν, νεώτερον ἐμοῦ· καὶ τὸ τέκνον ἐνδρακρὺ ἔτεινε τὴν χεῖρα ἐπαιτοῦν.

Ἡ καρδιά μου ἐθλίβη, ἡθέλησα νὰ τῷ δώσω τι· ἀλλ' οὐδὲν εἶχον!... Ἐπιθυμῶ νὰ γείνω πλούσιος ὅταν ἡλικιωθῶ ἵνα δύνωμαι νὰ ἐλεῶ τὰ ἐπαιτοῦντα ὄρφανά.

Ἡ φωνὴ τοῦ παιδὸς ἡδεῖα ὡς εὐάγγελον χειλιδόνος τερέτισμα, ἀντηχοῦσα ἐν τῇ μελαγχολικῇ σιγῇ τοῦ δώματος ἐκείνου, βραθυμὸν ἐσιώπησεν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ σταθιπύου ὕπνου. Ἦτο ὥραία ἡ θέα τοῦ τέκνου τὴν κᾶραν ἀναπαύοντος ἐπὶ τῶν τρυφερῶν στέρνων ἀφ' ὧν ἤντησε τὴν ζωὴν.

Τότε ἡ μήτηρ, μηδούως ἔτι μειδιῶσα ἐν τῇ μνηρεὶ σιγῇ, προσήλωσεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ἔνδοξον· καὶ τὰ χεῖλη αὐτῆς ἐψιθύρισαν θρηνηδῶς:

— ὦ τέκνον μου, ἀγνόν μου τέκνον, διὰ τί νὰ ἦσαι ὀρφανόν; λεπτοφύεις ἄνθος, διὰ τί νὰ μακρινήσῃς ἐν τῷ παγερῷ χειμῶνι τῶν συμφορῶν; δὲν εἶσαι ὡς τὰ ἄλλα παιδιὰ· ἔχεις πνεῦμα διέφορον, χάριν ἰδιόζουσαν· ἐπὶ τοῦ μετώπου σου διαβλέπω ἀόριστόν τινα σφραγίδα χαρκατῆρος ἐξόχου· καὶ ἐν τούτοις διὰ χεῖρας ἐν ἀθλιότητι, οἱ δὲ ἐπιφανεῖς τῆς ἡμέρας ἀπαξιούσι νὰ σοὶ ῥίψωσιν ἐν βλέμμα τῶν. Ἐν τῷ μεγάρῳ ἔνθα εἰργαζόμην ᾗθὲς εἶδον πολλὰ παιδιὰ πλουσίως ἐνδεδυμένα καὶ εὐθύμως ὀνειροπολοῦντα τὰ δῶρα, ἅπερ θὰ λάβωσιν αὐρίον· καὶ ὅτε ἐζήτησα παρὰ τῆς μητρός τῶν, τῆς οἰκοδεσποίνης, κατὰ τι πλείονα χρήματα ἐν ἀγοράσῳ ἄθυρμά τι διὰ τὸ τέκνον μου, τὸ μέτωπόν τῆς συνωφρυνήθη, ὀργίλως δὲ καὶ ὑπεροπτικῶς μοι ἀπήντησε· «δὲν εἶναι ἀνάγκη τὰ τέκνα τῶν πενήτων νὰ ἔχωσιν ἄθυρματα κατὰ τὸ νέον ἔτος! . . . εἶναι λοιπόν παρὶς οἱ πένητες; γλυκὺ μου τέκνον, εἶσαι παρὶς καὶ σύ:

Θερμὸν δάκρυ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τῆς μητρός κυλίσθην ἐστάλαξεν ἐπὶ τοῦ λευκοῦ μετώπου τοῦ παιδὸς βαθέως καθυδόντος, ὡς δρόσου ψεκᾶς ἐπὶ κρίνου, ὅπερ ἡ ἡδύπνοος αὐρὰ βρυχαλίζει ἐν αἰθρίᾳ ἐκρινῇ νυκτὶ!

Γ'.

Αἱ ζορώδεις σιχαὶ τῆς νυκτὸς ἀπανταχοῦ ἤδη ὑπλώθησαν· οἱ ἦχοι τῆς μουσικῆς καὶ τῶν γελῶτων ἐν πᾶσιν οἰκίᾳ βαθυμηδὸν ἐσίγησαν· οἱ πάντες καθυδούσιν ἤδη ἐλπίζοντες τὴν αὐρίον διέφορον τῆς χθὲς, ὥστε πρόκειται νὰ φωτίσῃ αὐτὴν ἡλιος ζωηρότερος, ὥστε πρόκειται νὰ ὑποδέξηται αὐτὴν φύσις γελοεστέρᾳ· ἐν δὲ τῇ βαθείᾳ τῆς μεσονυκτίου ὥρας σιγῇ ἡ διέτορος κορυφὴ ἀγρύπνου τινὸς μόνον ἀλέκτορος προσαγορεύει τὸ ἤδη ἀρχόμενον ἔτος.

Ἐν τῷ ψυχρῷ οἰκίσκῳ τῆς χήρας, ὑπὸ τὸ φέγγος τοῦ λύχνου τὸ ψυχροαχοῦν, ὁ λυσιμέριμνος Μορφεὺς ἀοράτως ἐπελθὼν ἐπέκλεισε δι' ἐλαφρᾶς καὶ εὐεργετικῆς θωπείας τὰ κεκημηκότα ἐκείνης βλέφαρα. Ἀλλὰ τίς περίεξ λεπτός θροῦς ἀπηχεῖ; ὅποιον αἴφνης ἀόριστον φῶς κατχυγάζει τοὺς γυμνοὺς τοίχους, τοὺς μόνους κωφαλλήλους μάρτυρας τῆς μυστηριώδους σκηνῆς; ὦ θάυμα! ἡ λευκὴ πτέρυξ ἀγγέλου ἀστραπηδὸν ἐκ τοῦ αἰθέρος καταπτάντος θροεὶ ἐλαφρῶς καὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἡ οὐρανία λάμψις ἀκτινοβολεῖ! ἰδοὺ ἐπίστη ἐν κέρει ἐπὶ τοῦ ὑπνώττοντος παιδός, οὗ προσήγει τὸ μέτωπον διὰ τῶν πτερῶν καὶ κύπτων ἀσπάζεται αὐτὸν ἐπὶ τὰ χεῖλη· ἡ δὲ θερμὴ του πνοῇ περιχυθεῖσα, εἰσδύει μέχρι βάθους τῆς καρδίης αὐτοῦ. ὦ μάργος ὀπτασία! Ἀλλ' ἰδοὺ αἰφνης ὁ ἀγγελος ἀφίπταται, ἡ αἴγλη αὐτοῦ δύει καὶ ἐνῶ ἡ ἀεροδότης πτέρυξ του μετ' ἀστραπιαίου τάχους δεικνύει καὶ πάλιν τὰ αἰθέρια ὕψη, ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ κομωμένου παιδός, ζωτῶς ἐμψυχουμένης, ἀνατέλλει γλυκὺ μειδίημα· ἡ ἀντανάκλασις τοῦ ἐξαι-

σίου ὀράματος ἐν εἶδει χρυσοῦ ὀνείρου καταλάμπει ἔτι τὸν ὕπνον αὐτοῦ.

Δ'.

Ὁ ἥλιος ἀνέτειλε· τῆς χειμερινῆς εὐδίας ὑπομειδιᾷ ἡ προσηνὴς καλλονή.

— ὦ μήτηρ, ὅποιον ὄναρ! λέγει ὁ παῖς ἀφουπνισθεῖς· εἰς δὲ τὴν ἀνάμνησιν ταύτην τὸ στήθος του θερμαίνεται, τὸ αἶμα ἀνερχόμενον ταχὺ φοινίσσει τὰς πρεμεῖς του καὶ τὸ ὄμμα του παρὰδόξως σπινθηροβολεῖ· ἀκουσίως δὲ ἡ ἀφήγησις τοῦ ὀράματος ἐξέρχεται τοῦ στόματος αὐτοῦ ὑπὸ μορφὴν ἀφελοῦς ἁσματος.

Τὴν νύχτα εἶδα ὄνειρον· ἄν νᾶπερτ' ἐν' ἀττέρει κατέβηκ' ἕνας ἄγγελος· ἔτ' ἐν πενιχρῷ μου στρώμα· εἶχε λευκὰ φτερά καθὼς τοῦ Πλάττου περιστέρει. . . καὶ μ' ἔδωκε, καὶ μ' ἔδωκε ἕνα φίλιν· ἔτ' ἐν στόμα· θαρρῶ πῶς ἦλθε τοῦ Θεοῦ τῇ χάρι νὰ μὲ φέρῃ. . . τί ὄνειρ' ὀλοζώντανο! θαρρῶ τὸ βλέπ' ἀκόμα.

Καὶ τοῖπα γὰρ κρυφὰ ἔτ' αὐτὴ ἄν ἐκαμε νὰ φύγῃ· — «Ἀγ! πᾶς τοῦ Πλάστη, ἄγγελε, σ' ὀρκίζω ἔτ' ἐν αἰθέρα, σ' ὀρκίζω ἔτ' ἐν χρυσῇ Ἐδέμ, γιὰ τὴ φτωχὴν μητέρα τοῦ νύχτα πλάτ' ἐτ' ἐν κλίνῃ μου ὁ στεναγμὸς τὴν πνίγει· πᾶς του γιὰ κάθε δυστυχίᾳ ἔτ' ἐν κόσμῳ ἐδῶ πέρα». Καὶ τότε μ' ἔχυσε θερμὴ πνοὴ μέσα ἔτ' ἐν στήθῳ. . . ἄγ! ἦταν ὄνειρον αὐτό; μὲν ἦταν ἀλήθεια;

«Ἀγγελε, ἔργου ἔτ' ἐν βαθύ συννεφιασμένῳ βράδῳ καὶ ἔτ' ἐν ἀθώῳ τῶν τῶν ἀεὶ λάμπῃ ἡ μορφή σου· χύνει ἐλπίδα ἔτ' ἐν ψυχῇ. ἀγ! ἔτ' ἐν σκοτάδι καὶ χύνει τὸ χαμόγελο ἔτ' ἐν γῇ τοῦ Παραδείσου. Ναι! σκόρπα τὸ χαμόγελο ἔτ' ἐν πικραμένῳ χεῖλῳ καὶ πέτα πάλι, ὥς γλυκὸ πρὶν ἢ αὐγὴ μᾶς στείλῃ.

Καὶ ὅταν ἀνθίσουν δροσερὰ τῆς ἀνοιξίς τὰ κάλλη τοῦ θάλλου φύλλα τὸ κλαδὶ καὶ ἡ φωνὴ πούλακτα, ἄγ! χρυσόπτερου γὰρ μορφή! ἔργου τὴν νύχτα πάλιν· δὶν τραγοῦδι ἔτ' ἐν πούλακτα, δροσιὰ ἔτ' ἐν χορταράκι.

Ὁ οὐρανόπεμπτος ἄγγελος τῆς νυκτὸς ἐνεφύσησεν αὐτῷ διὰ τοῦ θεοῦ ἐκείνου ἀσπασμοῦ τὴν ποιητικὴν ἐμπνευσιν. Ἦδη ὁ νεαρὸς ἀοιδὸς ἀτενίζων ῥεμβωδῶς πρὸς τὰ ὕψη, προσβλέπει μειδιῶντα τὸν οὐρανόν· μὴ ἄρα εἶναι δι' αὐτὸν τὸ μειδίημα τοῦτο ἰλκρά ὑπόσχεται περὶ μέλλοντος αἰσίου, μέλλοντος δόξης καὶ εὐδαιμονίας, ἐκ μέρους Ἐκείνου ὅστις ἐπέταξεν ἵνα οἱ ἔσχατοι γένωνται πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι;

Ε'.

Ἐπὶ παρῆλθον· ὁ ὀρφανὸς ἀοιδὸς ἠνδρώθη· ἀλλ' ἤδη δὲν οἰκεῖ ἔτι ἐν τῷ ψυχρῷ καὶ ταπεινῷ οἰκίσκῳ· δὲν ἐνδύεται πλέον ῥάκη, οἱ δὲ ἐπιφανεῖς τῆς ἡμέρας δὲν ἀτενίζουσιν αὐτὸν μετὰ περιφρονήσεως· ἀλλὰ προσβλέπουσιν ἐνιοὶ ζηλοτύπως τὰς εὐθαλεῖς δάφνας αἵτινες στεφανοῦσι τὸ ἐμπεπνευσμένον αὐτοῦ μέτωπον. Ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἀργυροβρίξ ἤδη γράμματα, δὲν στένει πλέον ἐν τῇ σιγητῇ γαλήνῃ τῆς νυκτὸς· ἡ δύσις τοῦ βίου αὐτῆς εἶναι αἰθρία καὶ εὐλαμπής ὡς ἡ τῆς παιδρᾶς θερινῆς ἡμέρας.

Εἶναι καὶ πάλιν ἐσπέρα παραμονῆς τοῦ νέου ἔτους.

Ὁ ἡδὴ περιδούκος δαφνηστεφής εἶναι συγκεκινημένος· ἐν τῷ βάθει τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τηρεῖ βαθεῖαν, ἱερὰν ἀνάμνησιν· πρὸ τῆς ἀμυδρᾶς ταύτης εἰκόνας τοῦ πενιχροῦ πλήν προσφιλοῦς γενεθλίου οἰκίσκου, τῶν ψυχρῶν τῆς ἐνδεῖας νυκτῶν, τοῦ χρυσοῦ τέλους ἀγγέλου τοῦ ἐμφυσήσαντος αὐτῷ τὴν ζωήρρυτον ἐκείνην πνοήν ἐν παρομοίᾳ νυκτί, ἡ καρδία αὐτοῦ σκίρτῃ· καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν εὐγενῶν τούτων ἀναμνήσεων εὐεργετικώτερος ὑπὲρ ποτε δείκνυται πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς Μοίρας προγεγραμμένας ἀτυχεῖς ὑπάρξεις.

Αἶφνης κρούει τις τὴν θύραν περιδούκος·—τίς εἶναι; —Εἶναι γραῖα ῥακένδυτος ἐπαίτις, ἐπὶ τῆς κεκυφιάς ῥάχεως φέρουσα τὸ μογηρὸν ἄχθος τῶν ἐτῶν καὶ τὸ ἐρρυτιδωμένον μέτωπον κύπτουσα πρὸς τὴν γῆν ἐφ' ἧς μετ' οὐ πολὺ ἡ ὁλοή εἰμαρμένη μέλλει νὰ ταυνύσῃ αὐτήν.

Ἡ θύρα ἀνοίγεται καὶ ἡ τέλαια ἐπαίτις μετ' οὐ πολὺ καθίζει ἀπέναντι τοῦ περικλεοῦς ποιητοῦ, ὑπὸ τὴν φιλόξενον αὐτοῦ στέγην. Ὁ ἀοιδός, κατὰ τὸ ἀφελές ὁμηρικὸν ἔθιμον μεταλλάττον περιπετειώδη βίον τῆς ξένης αὐτοῦ. Ἐκείνη ἀφηγεῖται τρεμούση φωνῇ καὶ μετὰ τὴν εἰλικρινῆ ἐκθεσιν πολλῶν λεπτομερειῶν καταδείκνυται ἀπροσδοκῆτως ὅτι εἶναι αὐτὴ ἡ αὐτὴ ἡ εἰπουσά ποτε πρὸς τὴν δυστυχῆ τότε χήραν μητέρα τοῦ ξενίζοντος: «δὲν εἶναι ἀνάγκη τὰ τέκνα τῶν πενήτων νὰ ἔχωσιν ἀθύρματα κατὰ τὸ νέον ἔτος!» Φεῦ! ἦν ποτε πλουσία δέσποινα ὑπὸ σμήνους θεραπαινῶν περιστοιχουμένη· δι' αὐτήν ἦν προωρισμένη ἡ πολυτελεστάτη μέταξ καὶ οἱ λαμπρότατοι ἀδάμαντες· ἀλλ' ὁ σκοπὶμως δοὺς πάντα τοῦτον τὸν ὄλθον ἀφείλεν αὐτὸν ὥσποτε παρὰ τοῦ Ἰώβ· ἡ δὲ αἴγλη ἐκείνη ἐσθέσθη ὑπὸ τὰ λῆθρος ἐπιπεσόντα ἀνηλεῆ κύματα τῶν βιωτικῶν τρικυμιῶν. Καὶ ἡδὴ ἡ τέλαια χήρα καὶ ἄπαις, ἀνέπηρος καὶ ἀελπτος, ἐπαίτει τὸν οἶκτον τῶν ἄλλων, τὸν οἶκτον θναύτη κατὰ τὰς εὐδαίμονας ἡμέρας τῆς ἀπύνης ἡρνεῖτο πρὸς τοὺς δυστυχεῖς. Ὡς τῆς φοβερᾶς τῶν ἀνθρωπίνων μεταβολῆς! Ὡς τῆς αὐστηρᾶς δικαιοσύνης τοῦ τὰ πάντα διέποντος! Ἀλλ' ἡ ἀργυροθρίξ μήτηρ τοῦ ἀοιδοῦ πρὸ τῆς σκληρῆς ποτε αὐτῇ προσερχθείσης γυναικός, ἡδὴ δυστυχῶς, πρὸ πολλοῦ μεταμεληθείσης, πρὸ τῆς ἐτοιμορρόπου ἡδὴ θυελλοπλήκτου γηραιᾶς δρυός, καταλαμβάνεται ὑπὸ οἴκτου καὶ τοὺς γλυκεῖς γαληνίους ὀφθαλμούς της πληροῦσιν εὐγενῆ δάκρυα. Ὁ δὲ μεγάλθυμος υἱὸς μετὰ θερμῆς συγκινήσεως λέγει τῇ δυστήνῳ ξένῃ, ἣν παρὰδόξως ὁ οὐρανὸς τῷ ἀπέστειλεν ἐν τῇ ἐπισήμῳ ταύτῃ νυκτί:

— Γύναι! εἶσαι ἡδὴ δυστυχὴς· τὸ ποτὲ γαῦρον μέτωπόν σου ἐταπεινώθη ἐν τῇ σφοδρᾷ πάλῃ, ἥτις ἀπαρτίζει τὴν ζωὴν κατασυνετρίβης οἰκτρῶς· ἀλλ' ἡσύχει, τέλαια! γαλήνην σὲ ἀναμένει τοῦ λοιποῦ· ζῆθι παρ' ἐμοί· ἀπόλαυε τὴν θέρμην τῆς ἐστίας μου καὶ ἔσο ἀδελφὴ τῆς γηραιᾶς μητρός μου!

Δάκρυα κατανύξεως καὶ εὐλογίας διαδέχονται τοὺς λόγους τούτους, ὑψηλοὺς ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτῶν, καὶ ὁ οὐρανὸς μειδιῶν πέμπει καὶ πάλιν ἀοράτως φύλακα ἄγγελον ἵνα σκέπῃ διὰ τῶν εὐρειῶν αὐτοῦ καὶ ἀσπίλων πτερύγων τὴν ἱερὰν ἐκείνην στέγην.

ΚΡΗΝΑΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΣΙΟΥ.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΩΣ

ὑπὸ Paul Bourget*.

«Καὶ θὰ ἦμην, οὐχὶ εὐτυχὴς, ἀλλ' ἡσύχος καὶ ἡ-
χαριστημένη. Μεθ' ὅλας τὰς ἀθλιότητας τοῦ ἀνευ
ἔρωτος γάμου, τὸ αἶσθημα τοῦ καθήκοντος ἦν τόσον
ἐρριζωμένον ἐν ἐμοί, ὥστε θὰ ἔκλινον τὸν αὐχένα ἐν
πλήρει ὑποταγῇ εἰς τὸν νέον βίον μου, ἐὰν μὴ περι-
στάσεις ἐκτακτοὶ εἶχον ψυχράναι ἐν ἐμοί διὰ τρόπον
ἀλήστου καὶ ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἔτι ἔτους τοῦ γάμου
μου, τὴν πρὸς τὴν τιμιότητα τοῦ χαρακτῆρος τάσιν
ἐκείνην, ἥτις ἦν ἡ μυστικὴ θρησκεία τῆς καρδίας μου,
ὡς κορασίδος καὶ ὡς νεάνιδος καὶ ὡς γυναικός. Δὲν θὰ
σοὶ ὠμίουν περὶ τοῦ ἐπεισοδίου τούτου ὡς πράττω,
φίλε μου, ἐὰν ἡ δίκη, ἥτις ἐκινήθη κατὰ τοῦα. Ὡδρῷ
ἀπὸ τριῶν ἡδὴ ἐτῶν δὲν ἀπεκάλυπτεν ἑλλειψιν λεπτό-
τητος καὶ ἀσυνειδησίαν, ἣν μόνῃ ἐπὶ πολὺ ἐγνώριζον.
Πρέπει ἐπίσης νὰ σὲ φέρω εἰς θέσιν, οἶονεῖ νὰ θίξῃς
διὰ τοῦ δακτύλου τὴν φύσιν τῶν ιδεῶν μου περὶ τοῦ
συζύγου μου κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ γάμου
ἡμῶν διὰ νὰ ἐννοήσῃς κάλλιον ὅλον τὸν πόνον τοῦ
κτύπου, ὃς κατηνέχθη κατ' ἐμοῦ. Ἐν τῷ κ. Ὡδρῷ
ὑπάρχουσι δύο διακεκριμένα ὄντα. Ἐκεῖνο, ὅπερ
δείκνυει εἰς τὸν κόσμον, χάριν, εὐπροσέγγιστον, σχεδὸν
σύνθηες, γενναίον φρον ἐκ φύσεως καὶ ἐξ ὀπισθολογι-
σμοῦ καὶ τὸ ἕτερον, ἐκεῖνο, ὅπερ κερδαίνει χρήματα
καὶ δημιουργεῖ κερδοσκοπίας, τὸ ἀνοικτήριον, τὸ θη-
ριῶδες, τὸ ἐστερημένον λεπτότητος καὶ περὶ οὐδενὸς
φροντίζον ἑτέρου ἢ μόνον περὶ τῆς ἐπιτυχίας. Δὲν
ἐγνώριζον, ἀλλ' ἡ μόνον τὸ πρῶτον τῶν δύο τούτων
προσώπων, ὡς ἐκεῖνος ἐγνώριζεν ἐν ἐμοί τὴν σιωπη-
ρὰν καὶ γαλήνιον γυναικα, ἣν ἔλαβεν ὡς ἀντικείμενον,
ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ ἄγῃ καὶ νὰ φέρῃ κατὰ βούλησιν.
Πρωεῖν τινα ὁ σύζυγός μου εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμόν
μου καὶ ἡσύχως, μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας φέρων
ἀριθμούς καὶ ὑπολογισμούς πρὸς ὑποστήριξιν τῶν
λεγομένων του, μοι εἶπεν ὅτι τῷ ἐχρειάζοντο διακό-
σιαι πεντήκοντα χιλιάδες φράγκων. Κατόπιν σπου-
δαιοτάτων καὶ διαδοχικῶν ἀπωλειῶν ἐν τῷ χρημα-
τιστηρίῳ, ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ καταπολεμήσῃ
τὴν κακὴν τύχην του κερδοσκοπῶν ἀνόμως ἐπὶ τῶν
μετοχῶν τῆς τραπέζης, ἧς ἦτο διοικητής. Θὰ ἠδυ-
νάμην νὰ σοὶ διηγηθῶ ἐν ταῖς ἐλαχίσταις λεπτομε-

*) Ἰδε ἀριθ. 11, σελ. 192—193.